

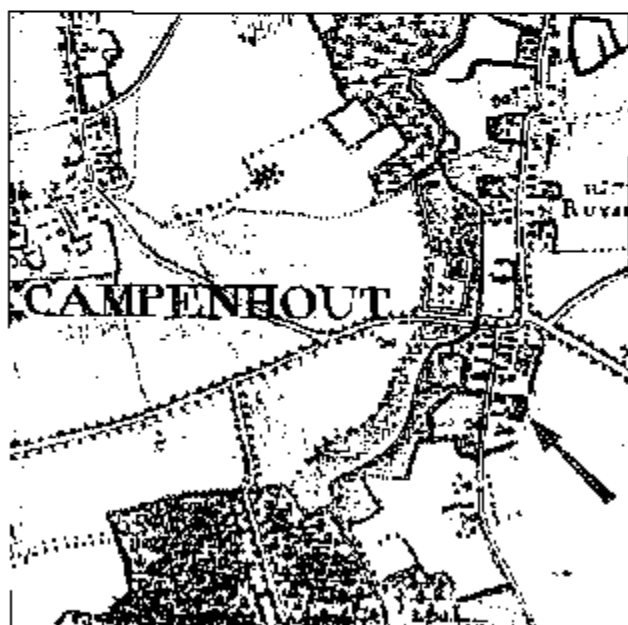
ACHTIENDE EEUWSE MUNTSCAT TE KAMPENHOUT

H. Vanhoudt

HISTORISCHE SITUERING

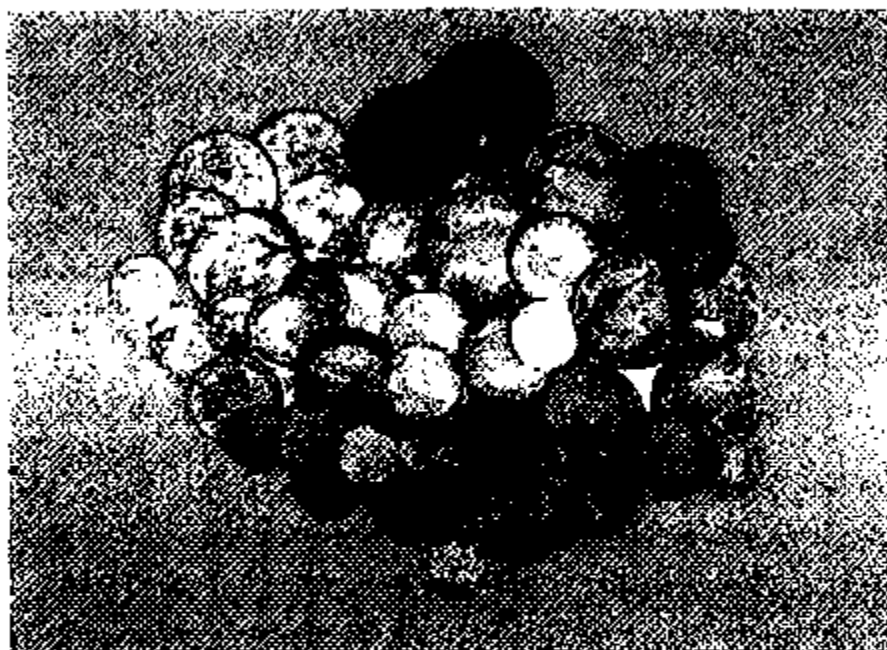
In 1956 werd in de Voortstraat te Kampenhout een muntschat ontdekt tijdens het graven van de funderingen voor een nieuwbouw. Ze bevond zich in een dichtgeworpen oude kelder, die het puin bevatte van een vorige woning en tevens de sporen van een brand droeg.

Het verdwenen gebouw is op de kaarten van graaf de Ferraris (voor 1778) aanwijsbaar en moet vrij belangrijk zijn geweest. Dit kan men afleiden uit de omvang en de vierkante bouw van de binnenkoer. Het gebouw zou hebben toebehoord aan het bisdom Mechelen en brandde destijds af.

Detail van een kaart van graaf de Ferraris, opgemaakt in de periode 1774-1778

De munten bevonden zich in een zeer mooie sierpot, die echter bij de ontdekking werd verbrijzeld. In de naaste omgeving van de pot werden meerdere smaltresten van zilver (munten ?) aangetroffen. Toen de werkman de eerste munten opraapte, was de belangstelling van de buren groot. Enkele rakkers raapten zelfs enkele exemplaren op. De eigenaar van de grond kon echter de meeste stukken (58 in totaal) recupereren. Het zijn 7 gouden en 51 zilveren munten. Ze dateren van 1685 tot 1766 en werden geslagen in Frankrijk en de Oostenrijkse Nederlanden.

INVENTARIS VAN DE MUNTEN

In deze inventaris wordt verwezen naar de volgende referentiewerken :

- Du. : J. DUPLESSY, *Les monnaies françaises royales de Hugues Capet à Louis XVI (987-1793) - Tome II (François Ier - Louis XVI)*, Paris/Maastricht, 1989.
- W. : A. DE WITTE, *Histoire monétaire des comtes de Louvain, ducs de Brabant et marquis du Saint Empire Romain*, Antwerpen, 1894-1899.
- DM. : J. DE MEY, *Les monnaies Belgo-Luxembourgeoises de Charles III à Guillaume Ier (1706-1830)*, Brussel, 1963.

Frankrijk

Lodewijk XIV (1643-1715)

1 Ecu Carambole 1686 - Lille

Vz. Buste van Lodewijk XIV, met pruik en mantel, naar rechts; bovenaan, de zon; rondom, gesplitst door de zon, LVDOVICVS.XIIII - D.G.FR.ET NAV REX

Kz. Gekroond schild met het gevierendeeld wapen van Frankrijk en Bourgondie; bovenaan, een kavertje; in de afsnede, het muntteken LL. rondom, gesplitst door het muntteken, SIT NOMEN.DOMINI - BENEDICTVM 1686

Zilver - 37,2 g - 6.30 h.

Du. 1509

2. Demi-Ecu Carambole 1685 - Paris

Vz. Als van nr 1, maar met LVD.XIIII.D.G. - FR.ET NAV.REX

Kz. Als van nr 1, maar met bovenaan een halve maan, in de afsnede A en rondom S.T.NOMEN DOMINI - BENEDICTVM 1.6.8.5

Zilver - 18,5 g - 6.00 h.

vgl. Du. 1510.

3. Demi-Ecu Carambole 1687 - Lille

Vz. Als van nr 1, maar met LVD.XIIII.D.G. - FR.ET.NAV.REX (met een geheim punt onder de vierde letter).

Kz. Als van nr 1, maar met in de afsnede een gekroonde L en rondom SIT NOMEN.DOMINI. - BENEDICTVM. 1687

Zilver - 18,45 g - 6.00 h

Du. 1510

4. Demi-Ecu Carambole 1697 - Lille

Vz. Als van nr 3, maar met een lelie op de schouder.

Kz. Als van nr 3.

Zilver - 18,53 g - 6.00 h

Du. 1510A.

5. Quart d'Ecu Carambole aux Palmes 1694 - Lille

Vz. Buste van Lodewijk XIV, met pruik en kuras, naar rechts; bovenaan, de zon; rondom, gesplitst door de zon, LVD.XIIII.D.G. FR.ET.NAV. REX

Kz. Gekroond rond schild met het gevierendeeld wapen van Frankrijk en Bourgondie, geplaatst op twee palmtakken; bovenaan, een maansikkel en een roos, in de afsnede, het muntteken W; rondom, gesplitst door het muntteken, SIT.NOMEN. DOMINI - BENEDICTVM 1694

Zilver - 8,9 g - 6.00 h.

Du. 1530.

6. Demi-Ecu aux trois couronnes 1711 - Paris

Vz. Buste van Lodewijk XIV, met pruik en kuras, naar rechts; rondom, LVD XIII D G. - FR ET NAV REX (ster)

Kz. Drie kronen, afgewisseld met drie lelies, rond het muntteken A; bovenaan, de zon; rondom, SIT.NOMEN DOMINI BENEDICTVM (roos) 1711

Zilver - 15,1 g - 6.00 h.

Du. 1569.

Lodewijk XV (1715-1774)

7. Ecu Vertugadin 1716 - Amlens

Vz. Gedrapeerde jeugdige buste van Lodewijk XV naar rechts; in de afsnede, een roos; rondom, LVD.XV.D.G.FR.ET.NAV.REX (klavertje)

Kz. Gekroond ovaal schild met het wapen van Frankrijk; in de afsnede, het muntteken X; rondom, gesplijst door het muntteken, SIT.NOMEN.DOMINI. - . BENEDICTVM (hart) 1716

Zilver - 30,6 g - 5.30 h.

Du. 1651A.

8. Demi-Ecu Vertugadin 1716 - Lille

Vz. Als van nr 7, maar met LUD.XV.D.G.FR.ET.NAV.REX. als omschrift.

Kz. Als van nr 7, maar met W als muntteken en met .SIT.NOMEN.DOMINI. - . BENEDICTVM . 1716 . als omschrift.

Zilver - 15,3 g - 6.00 h.

Du. 1652A.

9. Louis aux lunettes 1726 - Paris

Vz. Gedrapeerde buste van Lodewijk XV, met pruik, naar links; in de afsnede, een vos; rondom, LUD.XV.D.G.FR.ET.NAV.REX

Kz. Twee ovale schilden, met het wapen van Frankrijk en Navarra, naast elkaar en onder een kroon; eronder, A; rondom, CHR.S.REGN.VINC IMPER (rozet) 1726

Zilver - 8,15 g - 6.00 h.

Du. 1640.

10 Ecu aux lauriers 1725 - Paris

Vz. Buste van Lodewijk XIV, met uniform en met pruik, naar links; in de afsnede, een vos; rondom, LUD XV.D.G.FR.ET NAV RFX

Kz. Gekroond ovaal: schild met het wapen van Frankrijk, omgeven door twee laurientakken, in de afsnede, het muntteken A; rondom, gesplitst door het muntteken, SIT NOMEN DOMINI - BENEDICTUM (roos) 1726

Zilver - 29,4 g - 6,00 h.

Du. 1675.

11. Ecu aux lauriers 1728 - Rouen

Vz. Als van nr 10, maar met in de afsnede een lus en met een punt achter ET

Kz. Als van nr 10, maar met het muntteken B en met SIT.NOMEN.DOMINI. - BENEDICTVM (spade) 1726 als omschrift

Zilver - 29,6 g - 6,00 h.

Du. 1675.

12 Ecu aux lauriers 1726 - Bordeaux

Vz. Als van nr 10, maar met in de afsnede een lelie.

Kz. Als van nr 10, maar met het muntteken K en met een molensteen i.p.v. een roos.

Zilver - 29,0 g - 6,00 h.

Du. 1675.

13 Ecu aux lauriers 1726 - Bayonne

Vz. Als van nr 10, maar met in de afsnede een diamant.

Kz. Als van nr 10, maar met het muntteken L

Zilver - 29,1 g - 6,00 h.

Du. 1675

14 Ecu aux lauriers 1726 - Nantes

Vz. Als van nr 10, maar met in de afsnede een leeuw.

Kz. Als van nr 10, maar met het muntteken T en met een doorboord hart i.p.v. een roos

Zilver - 29,1 g - 6,00 h.

Du. 1675.

15 Ecu aux lauriers 1727 - Riom

Vz. Als van nr 10, maar met in de afsnede een blad en met een punt achter ET

Kz. Als van nr 10, maar met het muntteken O en met SIT NOMEN DOMINI - BENEDICTUM (klaverblad) 1727 als omschrift.

Zilver - 29,4 g - 6,00 h.

Du. 1675.

16. Ecu aux lauriers 1727 - Bordeaux
 Vz. Als van nr 12.
 Kz. Als van nr 12, maar met 1727 i.p.v. 1726
 Zilver - 29,0 g - 6.00 h.
 Du. 1675.
17. Ecu aux lauriers 1728 - Limoges
 Vz. Als van nr 10, maar met in de afsnede een harp.
 Kz. Als van nr 10, maar met het muntteken 1 en met SIT NOMEN DOMINI
 - BENEDICTUM (kruis) 1728
 Zilver - 29,1 g - 6.00 h
 Du. 1675.
18. Ecu aux lauriers 1728 - Bordeaux
 Vz. Als van nr 12.
 Kz. Als van nr 12, maar met 1728 i.p.v. 1726 en het omschrift begint met
 een punt.
 Zilver 28,9 g 6.00 h.
 Du. 1675.
19. Ecu aux lauriers 1731 - Pau
 Vz. Als van nr 10, maar met een lelie in de afsnede en met LUD.XV D.G.
 FR.ET.NA.RE.BD als omschrift.
 Kz. Als van nr 10, maar met een koe als muntteken en met SIT.NOMEN.
 DOMINI - BENEDICTUM (kruis) 1731 als omschrift.
 Zilver - 29,2 g - 6.00 h.
 Du. 1675.
20. Ecu aux lauriers 1733 - Bayonne
 Vz. Als van nr 10, maar met een vogel in de afsnede.
 Kz. Als van nr 10, maar met 1733 i.p.v. 1726.
 Zilver - 29,2 g - 6.00 h.
 Du. 1675
21. Ecu aux lauriers 1733 - Riom
 Vz. Als van nr 10, maar met in de afsnede een blad.
 Kz. Als van nr 15, maar met SIT NOMEN DOMINI - BENEDICTUM
 (klaverblad) 1733 als omschrift.
 Zilver - 29,4 g - 6.00 h.
 Du. 1675.
22. Ecu aux lauriers 1734 - Pau
 Vz. Als van nr 19.
 Kz. Als van nr 19, maar met 1734 i.p.v. 1731.
 Zilver - 29,1 g - 6.00 h.
 Du. 1675.

23 Ecu aux lauriers 1736 - Paris

Vz. Als van nr 10.

Kz. Als van nr 10, maar met 1736 i p v 1726

Zilver - 29,3 g - 6,00 h

Du. 1675.

24 Ecu au bandeau 1746 - Pau

Vz. Hoofd van Lodewijk XV, met pruik en haarlint, naar links, in de afsnede, een tulp; rondom, LUD. XV. D. G. FR. - .ET. NA. RE. BD.

Kz. Als van nr 22, maar met .SIT. NOMEN. DOMINI - BENEDICTUM (korenschoof) 1746 als omschrift

Zilver - 29,3 g - 6,00 h.

Du. 1680

25 Ecu au bandeau 1751 - Paris

Vz. Als van nr 24, maar met een vos in de afsnede en met LUD. XV D. G. FR. - F. NAV. REX. als omschrift.

Kz. Als van nr 10, maar met 1751 t.p.v. 1726.

Zilver - 29,4 g - 6,00 h.

Du. 1580.

26 Ecu au bandeau 1758 - Paris

Vz. Als van nr 25, maar met een reiger in de afsnede en zonder punt achter REX

Kz. Als van nr 10, maar met 1758 i p.v. 1726

Zilver - 29,4 g - 6,00 h.

Du. 1680.

Oostenrijkse NederlandenKarel VI (1711 - 1740)

27. Dubbele soeverein 1726 - Antwerpen

Vz. Gedrapeerde buste van Karel VI, met pruik en lauwerkrans, naar rechts; in de afsnede, een hand; rondom, CAROL. VI D. G. ROM. - IMP. HISP. ET IND. REX

Kz. Gekroond schild met het wapen van Karel VI, omgeven door de keten van het Gulden Vlies; bovenaan, gesplitst door de kroon, J7 - 26; rondom, .ARCHID.AUST.DUX - BURG.BRABANT. Z.c.

Goud - 11,04 g.
W. 1107.

Maria Theresia (1740-1780)

28. Dubbele soeverein 1750 - Brugge

Vz. Buste van Maria Theresia, met een diep uitgesneden kleed, een mantel, oorbellen en een kroontje, naar rechts; op de afsnede van de schouder, R., rondom, MAR.TH.D.G.R. - JMP.G.HUNG.BOHR.

Kz. Duits schild met het gedeeld wapen van Oostenrijk-Bourgondië; het is gekroond, omgeven door een cartouche en geplaatst op een stokkenkruis; in de afsnede een leeuwje boven 1750; rondom, gesplitst door het jaartal, ARCH.AUS.DUX. - BURG.BRAB.C.FL.

Goud - 11,06 g.
DM. 59

29. Dubbele soeverein 1750 - Brugge

Vz. Als van nr 28.
Kz. Als van nr 28.

Goud - 11,06 g.
DM. 59

30. Dubbele soeverein 1757 - Antwerpen

Vz. Als van nr 28, maar rondom MAR.TH.D.G.R. - JMP.G.HUNG.BOHR.

Kz. Ovaal schild met het gedeeld wapen van Oostenrijk-Bourgondië; het is gekroond, omgeven door een cartouche en geplaatst op een stokkenkruis en bladertakken; in de afsnede, een handje boven 1757; rondom, gesplitst door het jaartal, ARCH.AUS.DUX - BURG. BRAB.C. FL.

Goud - 11,06 g.
W. 1119

31. Dubbele soeverein 1763 - Brussel

Vz. Als van nr 28, maar rondom MAR:TH:D:G:R - JMP:G:HUNG:BOH:R.

Kz. Als van nr 30, maar met in de afsnede een kopje boven 1763 en met AUST i.p.v. AUS

Goud - 11,06 g.

W. 1195

32. Soeverein 1750 - Antwerpen

Vz. Als van nr 28, maar met MAR:TH:D:G:R. - JMP:G:HUN:BOH:R. als omschrift.

Kz. Als van nr 28, maar met in de afsnede een handje boven 1750

Goud - 5,53 g.

W. 1114

33. Dukaton 1750 - Antwerpen

Vz. Buste van Maria Theresia, met een diep uitgesneden kleed, een mantel, oorbellen en een diadeem, naar rechts; op de afsnede van de schouder, R., rondom, MAR:TH:D:G:R. - JMP:G:HUN:BOH:R.

Kz. Schild met het keizerlijk wapen; het is gekroond, omgeven door een cartouche en geplaatst op een stokkenkruis en bladertakken; in de afsnede, een handje boven 1750; rondom, gesplitst door het jaartal, ARCH:AUS:DUX. - BURG:BRAB:C:FL.

Zilver - 33,2 g - 6,00 h.

W. 1117

34. Dukaton - Antwerpen (hand)

Vz. Als van nr 33, maar met MAR:TH:D:G:R. - JMP:G:HUN:BOH:R. als omschrift.

Kz. Als van nr 33, maar zonder punt achter BRAB

Zilver - 33,1 g - 6,00 h

W 1117

35. Dukaton 1750 - Antwerpen

Vz. Stempelidentisch met nr 33.

Kz. Stempelidentisch met nr 33

Zilver - 33,3 g - 6.00 h.

W. 1117

36. Dukaton 1754 - Antwerpen

Vz. Als van nr 33, maar zonder oorbellen en met MAR.TH.D.G.R. - JMP
G.HUN.BOH.R. (in kleinere letters) als omschrift.Kz. Als van nr 34, maar met 1754 i.p.v. 1750 en het omschrift in kleinere
letters.

Zilver - 33,3 g - 6.00 h..

W. 1117

37. Achtste dukaton 1751 - Antwerpen

Vz. Als van nr 33, maar met MAR TH D.G.R. - JMP G.HUN BOH.R. als
omschrift.Kz. Als van nr 33, maar met 1751 i.p.v. 1750 en zonder punt achter DUX en
FL.

Zilver - 4,4 g - 6 00 h.

W. 1120

38. Achtste dukaton 1752 - Brugge

Vz. Als van nr 37 maar met D.G. i.p.v. D:G

Kz. Als van nr 33, maar met een leeuwje boven 1752 in de afsnede en
zonder punt achter DUX en FL.

Zilver - 4,1 g - 6 00 h.

DM. 68

39. Achtste dukaton 1753 - Brugge

Vz. Als van nr 37.

Kz. Als van nr 38, maar met een leeuwje boven 1753 in de afsnede en
zonder punt achter DUX

Zilver - 4,4 g - 6.00 h

DM. 68

40. Achtste dukaton 1753 - Brugge

Vz. Als van nr 37.

Kz. Als van nr 39.

Zilver - 4,1 g - 6.00 h.

DM. 68

41. Schelking 1750 - Brugge

Vz. Naar links klimmende leeuw; hij steunt met de linker voorpoot op een
ovaal schild en houdt een geheven kromzwaard in de rechte; het
schild draagt het gedeeld wapen van Oostenrijk-Bourgondië en is
omgeven door een cartouche; in de afsnede, een leeuwje; rondom,
MAR.TH.D.G.R.JMP. - G.HUN.BOH.R

Kz. Afgerond schild met het keizerlijk wapen; het is gekroond, omgeven door een cartouche en geplaatst op een stokenkruis; in de afsnede, 1750; rondom, gesplitst door het jaartal, ARCH.AUS.DUX - BURG. BRAB.C.FL.

Zilver - 4,8 g - 6.00 h.
DM. 72

42. Schelling 1750 - Antwerpen

Vz. Als van nr 41, maar met een handje in de afsnede en met D.G. i.p.v. D.G.

Kz. Als van nr 41, maar met een punt achter DUX

Zilver - 4,8 g - 6.00 h.
W. 1123

43. Schelling 1752 - Brugge

Vz. Als van nr 41, maar het schild draagt het wapen van Bourgondië.

Kz. Als van nr 41, maar het gekroond wapen is kleiner en met 1752 i.p.v. 1750

Zilver - 4,9 g - 6.00 h.
DM. 73

44. Schelling 1752 - Brugge

Vz. Als van nr 43, maar met D.G. i.p.v. D.G.

Kz. Als van nr 43.

Zilver - 4,8 g - 7.00 h.
DM. 73

45. Schelling 1753 - Brugge

Vz. Als van nr 44.

Kz. Als van nr 43, maar met 1753 i.p.v. 1752

Zilver - 4,8 g - 7.00 h.
DM. 73

46. Schelling 1753 - Brugge

Vz. Als van nr 44

Kz. Als van nr 45.

Zilver - 4,8 g - 7.00 h.
DM. 73

47. Vijf stuiver 1757 - Antwerpen

Vz. Bourgondisch stokenkruis; in de afsnede, 1757; rondom, MAR.TH.D G.R JMP.G.HUN. BOH.R.

Kz. Gekroond Duits schild met het gedeeld wapen van Oostenrijk-Bourgondië, omgeven door een laurier- en een palmtak; in de afsnede, een handje, rondom, gesplitst door het muntteken ARCH.AUS.DUX - BURG.BRAB.C.FL.

Zilver - 4,4 g - 6.00 h.
DM. 74

46 Kroon 1765 - Brussel

- Vz. Boergondisch stakkenkruis; in de vier kwartieren een kroon, rondom, (kopje) MAR.THERESIA D:G.R.IMP.GERM.HUNG.BOH.REG.
 Kz. Gekroonde dubbelhoofdige adelaar; op zijn borst, een gekroond Duits schild met het keizerlijk wapen; rondom, ARCH.AUST.DUX. BURG - BRAB.COM. FLAND 1765

Zilver - 29,4 g - 6,00 h.
 W. 1141

49 Halve kroon 1763 - Brussel

- Vz. Als van nr 48, maar met (kopje) MAR.THERESIA D:G.R.IMP.GERM.HUNG.BOH.REG. a s omschrift.
 Kz. Als van nr 48, maar met 1763 i.p.v. 1765 en met een punt i.p.v. een ruitje tussen BURG en BRAB

Zilver - 14,7 g - 6,00 h.
 W. 1142

50. Halve kroon 1763 - Brussel

- Vz. Als van nr 49.
 Kz. Als van nr 49.

Zilver - 14,8 g - 6,00 h.
 W. 1142

51. Halve kroon 1764 - Brussel

- Vz. Als van nr 49.
 Kz. Als van nr 49, maar met 1764 i.p.v. 1763

Zilver - 14,7 g - 6,00 h.
 W. 1142.

52. Halve kroon 1765 - Brussel

- Vz. Als van nr 49.
 Kz. Als van nr 49, maar met 1765 i.p.v. 1763.

Zilver - 14,8 g - 6,00 h.
 W. 1142

53. Halve kroon 1766 - Brussel

- Vz. Als van nr 49, maar het omschrift eindigt op RFG;
 Kz. Als van nr 48, maar met 1766 i.p.v. 1765

Zilver - 14,7 g - 6,00 h.
 W. 1142.

54. Halve kroon 1766 - Brussel

- Vz. Als van nr 49.
 Kz. Als van nr 53.

Zilver - 14,7 g - 6,00 h.
 W. 1142.

55. Schelling 1763 - Brussel

Vz. Naar links klimmende leeuw; hij steunt met de linker voorpoot op een ovaal schild en houdt een geheven kromzwaard in de rechter; het schild draagt het wapen van Bourgondië en is omgeven door een cartouche; in de afsnede, een hoofdje: rondom, MARTH.D:G.R.JMP.
- G.HUN.BOH.R.

Kz. Afgerond schild met het keizerlijk wapen; het is gekroond, omgeven door een cartouche en geplaatst op een stokkenkruis; in de afsnede, 1763; rondom, gesplitst door het jaartal, ARCH.AUS.DUX - BURG.
BRAB.C.FL.

Zilver - 4,9 g - 6.00 h.

W. 1143

Frans I (1740-1765)

56. Kroon 1756 - Antwerpen

Vz. Gekroonde dubbelhoofdige adelaar met een zwaard en een scepter in de klauwen; op zijn borst, een gekroond schild met het keizerlijk wapen, rond, de keten van de Orde van het Gulden Vlies en FRANCIS.D.GRATIA - ROMAN. J.MPERAT.S.A.(hand)

Kz. Boergondisch stokkenkruis, samengehouden door een brandend vuurijzer waaraan het Gulden Vlies is opgehangen; in de kwartieren links, rechts en bovenaan, een kroon; rondom, GERM.JERO.REX
LOTH.BAR.MAG.HET.DUX 1756

Zilver - 29,6 g - 6.00 h

W. 1127.

57. Halve kroon 1759 - Brussel

Vz. Als van nr 56, maar met een kopje i.p.v. een hand.

Kz. Als van nr 56, maar met 1759 i.p.v. 1756 en met een punt achter REX

Zilver - 14,8 g - 6.00 h

W. 1140.

58. Kroon 1761 - Brussel

Vz. Als van nr 57.

Kz. Als van nr 56, maar met 1761 i.p.v. 1756

Zilver - 29,6 g - 6.00 h.

W. 1139.

BEMERKINGEN

De Brusselse halve kronen van 1766 (nrs 53 en 54) sluiten de muntschat; hun perfecte staat van bewaring wijst er op dat de schat in dat jaar of kort nadien verborgen werd.

De gouden munten - zelfs deze die veertig jaar vóór de jongste zilverstukken van de schat werden geslagen - zijn alle in uitzonderlijk goede staat. Dit is typisch voor een "spaareschat", waarbij vooral de gouden munten een spaarpot uitmaakten en dus al lange tijd niet hadden gecirculeerd. Hierbij blijft wel de vraag open waarom een aantal sterk gesleten pasmunten in de schat voorkwamen. Normaal was dit het dagelijks benodigde wisselgeld.

De muntschat had in 1766 een waarde van bijna 225 gulden courant geld of 4450 stuiver. Haar koopkracht was aanzienlijk en kan best beoordeeld worden aan de hand van de volgende lonen, prijzen en koopkracht te Antwerpen omstreeks 1770 :

Loon per werkdag van 12 tot 14 uur :

<i>Geschoold arbeider</i>	<i>20-24 stuiver</i>
<i>Ongeschoold arbeider</i>	<i>10-12 stuiver</i>
<i>Naaister en wiedzter</i>	<i>6-8 stuiver</i>
<i>Strijkster</i>	<i>1 stuiver</i>

Jaarloon (kost, inwoning, kleding inbegrepen)

<i>Koetsier</i>	<i>50 gulden</i>
<i>Hovenier</i>	<i>21 gulden</i>
<i>Keukenmeid</i>	<i>50 gulden</i>
<i>Kamermeid</i>	<i>40 gulden</i>
<i>Huisknecht</i>	<i>36 gulden</i>
<i>Min</i>	<i>72 gulden</i>

Prijzen

<i>Bezoek aan een geneesheer</i>	<i>10 stuiver</i>
<i>Roggebrood</i>	<i>1 stuiver</i>
<i>Tarwebrood</i>	<i>2 stuiver</i>
<i>Slachtvarken</i>	<i>350 stuiver</i>
<i>Een pond (470 g) spek</i>	<i>6 stuiver</i>
<i>Een pond boter</i>	<i>4,5 stuiver</i>
<i>Een haring</i>	<i>1/2 stuiver</i>
<i>Een ei</i>	<i>1/8 stuiver</i>
<i>Een pot (1,3 l) melk</i>	<i>1 1/4 stuiver</i>
<i>Jaartuur van arbeiderswoning</i>	<i>40 gulden</i>
<i>Jaartuur huis, hof, schuur en stal</i>	<i>100 gulden</i>

Jaarlijkse levensduurte

De jaarlijkse uitgave van een tweepersoonsgezin uit de gegoede burgerij beliep ca. 450 gulden.